

# SLOVENSKI NAROD.

Izaja vsak dan, izvemši ponedeljke in dneve po praznikih, ter velja po pošti prejemati, za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gold., za pol leta 8 gold., za četrt leta 4 gold. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gold., za četrt leta 3 gold. 30 kr., za en mesec 1 gold. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kraja, za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele za celo leto 20 gold., za pol leta 10 gold. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gold. 50 kr., po pošti prejemati za četrt leta 3 gld. — Za oznanila se plačuje od četiristopne petit-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr., če se dvakrat in 4 kr., če se tri- ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvele frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani na oslovski cesti v Tavčarjevi hiši „Hotel Evropa“. — Ogravnštvo, na katero naj se blagovolijo pošiljati naročila, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v „Narodni tiskarni“ v Tavčarjevi hiši.

## Trgovinske napake pri južnej železnici.

Spisal deželni poslanec g. A. Obreza.

Industrija, trgovina in davkova moč more v kakej deželi le takrat razvesti, ako jim je na razpolaganje razen primitivnih prvih pogojev ali uvetov tudi vožnja surovih pridelkov ali produktov bolj dober kup. Razumne vlade torej podpirajo železniške družbe, da morejo le te industrijalcem in producentom podajati cenejše odvozne ali privožne tarife, kar pospešuje obstanek njihovih podjetij. Iz tega ima država dvojno korist, posredno in neposredno. Kraj, obdan z veliko industrijjo se hitro povzdigne. Surovi produkti in izdelki človeških rok se lahko spečajo za denar, in država dobi na davkih bogato povrneno, kar izda v podporo železniškim podjetjem.

Bil je nekdanj čas, ko je pruska železninska industrija avstrijske delala veliko konkurencijo, ker je imela na razpolaganje cenejšo kameneno oglje ali premog, katerega so jej dovaževale subvencionirane železnice iz najoddaljenejših krajev po jako nizke ceni, kar pa nij bilo samo železninske industriji v veliko korist, nego tudi kraju, v katerem je slednja razcvetala, in dalje podporovalnej državi samej zaradi bogatih davkovskih dohodkov.

Ta splošna korist je bila tako očitna tudi v Avstriji, da se je vsled vladnega posredovanja vožnja kamenenega oglja res znižala, zaradi česar je obstanek marsikaterega zavoda še mogoč bil, ter so se rudniki za kameneno oglje razširili. Ali še mnogo bi se dalo zboljšati glede tarife v Avstriji za notranji promet in posebno je

južna železnica v tarifnem stavku jako krivična, kar se nekaterim neizvedencem zdi sicer neverjetno, da celo nemogoče. Zadnji čas je uže res, da se odstrani ta napaka. V pojasnenje uprav izrečenega, hočem tu omeniti nekoliko vožnih nastavljenj (frachtensätze), katerim se bode vsakdo čudil.

Na pr. izvolimo si dva vkup priklenena vagona, napolnena z 33 črevljev dolzimi stavbnimi lesenimi hlodi, ki so težki 400 col. centov.

Po avstrijske internije tarifi velja vožnja tega blaga od postaje Rakek, do deželne meje, to je do postaje Kormin, 17 1/2 milje po tarifi serija II., a 48 kr. pr. colni cent 192 gld.

Po italijanskem tarifu pak, ki je v rabi pri razpošiljanji naravnost v Italijo iz postaje Rakek, se mnogo prihrani pri nakladu, če pošljem isti naklad do Vidma in istega zopet po spediterju nazaj v Kormin. Na ta način iznašajo potem vožni stroški kakor kaže sledeče:

|                                              |                |
|----------------------------------------------|----------------|
| Vožnja iz Rakeka v Kormin                    |                |
| pr. 17 milj po italijanskej tarifi . . . . . | 48 gld. 58 kr. |
| Nakladni stroški . . . . .                   | 8 " — "        |
| Priklade za Italijo a) . . . . .             | — " 80 "       |
| " " " b) . . . . .                           | — " 18 "       |
| Kormin Videm, 2 1/2 milje . . . . .          | 8 " 72 "       |
| Videm-Kormin, nazaj . . . . .                | 10 " — "       |
| v srebru vkup . . . . .                      | 76 gld. 28 kr. |

Če se torej pošlje tisto blago 5 milj dalje, se prihrani torej na vožnih stroških 115 gld. 72 kr.!! to je 60%!

Ta primera naj jasneje dokazuje, kako zelo italijanska vlada skrbi za razcvetanje trgovine v svojej deželi, ko je nasprotno avstrijskim lesnim trgovcem notranji promet po

nekaterih krajih, kjer je južna železnica, naravnost nemogoč.

Tako je za lesne trgovce na Kranjskem kupčija z avstrijskim Primorjem izvemši mesti Trst in Reko popolnem demogoča, kajti končno je tudi vožnja črez Videm in nazaj za drugačni les\*) še mnogo predraga, izplačala bi se pa gotovo ko bi se v Avstriji nabijale enake tarife kakor v Italiji.

V začudenje čitateljev hočem tu podati nekoliko nakladnih stavkov, ki so veljavni na italijanskih železnicah, ko torej, kakor omenjeno, vožni strošek za prej rečeni naklad 400 cent. v Avstriji do Kormina na 17 1/2 milj iznaša 192 gld., velja nasprotno vožnja istega naklada v Italiji:

|            |                                  |        |
|------------|----------------------------------|--------|
| od Kormina | do Ravene v avstrij. srebr. gld. | 138.24 |
|            | " Rimini " " "                   | 147.96 |
|            | " Ankone " " "                   | 181.44 |
|            | " Arezzo črez Florenco " "       | 188.28 |
|            | " Siene " " "                    | 190.08 |
|            | " Rima " " "                     | 289.80 |

Te vrstice ne potrebujejo nobenega komentara. Poslednji čas je torej, da se v Avstriji uredijo tarife, in da bi bilo moč avstr. trgovcem občevati s svojimi sosedi, n. pr. z obilno živeža potrebujočo Gorico, dalje Korminom in sploh s celo Furlanijo.

## Ogerski Srbi

so kakor smo uže poročali v zadnjih volitvah v peštanski zbor na treh mestih pali. Namesto narodnega kandidata srbskega, bil je voljen magjaronski ali vladni, protinardni. Iz članka, ki ga je o tem prinesla novoradska „Zastava“, razvidimo, da je temu propadu poleg magjarske zares azijske div-

\*) Zgoraj omenjeni lesni naklad se računi v ceni v Rakeku na 250 do 300 gld.

## Listek.

### Hči starega sodca.

(Izvirna povest, spisal Liberius.)

(Dalje.)

II.

Tako sivi starec jej svetuje,  
Da je padla črna noč na zemljo  
In zaprla v spanji jej očesi.  
Narodna pesen.

Resnega, zamišljenega obraza je sedel drugo opoldne mestni sodnik pri kosilu poleg svoje hčere Valerije, osemnajstletne deklice, nekako bledega, a prijetnega lica, živih, temnih očij, duhovitega čela, sploh z vsemi znamenji, ki pričujejo o lepoti, nježnosti in omiki, s katerimi se ne more ponášati vsaka meščanka.

Akoravno sednik nij bil nikdar mnogo beseden, je bilo njegovo denašnje molčanje

nenavadno. Valerija je opazila to in tudi sama govorila malo, kajti njeno bistro oko je videlo globlje v očetovo srce, kakor bi se dozdevalo kateremu, in tudi sodniku samemu.

„Kaj ti je danes, Valerija, da povešaš glavo in molčiš?“ pravi posled sodnik in vpre v hčer svoje resno oko, kakor bi hotel izvedeti z edinim pogledom vse misli in notranjost svojega otroka.

„Kaj hočem, ljubi oče,“ povzame nekako boječe Valerija. „Bere se vam na obrazu, da ste slabe volje denes — in jaz si ne upam, vas motiti s svojo malenkostjo, katerej se tudi ne spodobi, vtikati v resno možko mišljenje.“

„Kdo ti je rekel to?“ pravi zopet sodnik. „Kdo sodi o mojem nemiru?“

„Odpustite ljubi oče, to so bile le moje misli, nič drugega,“ odgovarja Valerija.

„Mogoče, mogoče,“ ponavlja sodec v

zadregi. „Morda si spala minolo noč slabo, morda si bedela in sanjarila o nepotrebnih rečeh, da se pečaš denes s takimi napačnimi mislimi v mojem stanu.“

„Ne, ne, dragi oče! Šla sem kmalu k počitku in spala vso noč mirno, —“ povzame nekako bolj skrivno Valerija, in se trudi, zakriti rudečico, katera jej je zalila doslej blede lice pri teh besedah.

Sodec je menda opazil to, bil še nemirnejši in v večji zadregi.

„Dozdevaš se mi dekle,“ pravi potem, „zadnji čas precej sanjarska. Samotna posedaš, družčine se ogiblješ, kar mi nij povšeči. Posebno nočno branje mi ne godi. Morda si čula tudi sinoči pozno, akoravno sem ti to ostro prepovedal?“

„Nijsem,“ pravi deklica in pobesi boječe obraz.

Sodec pa se zmrači še bolj resno lice. Kake dva pota potegne z roko po zamišlje-

josti in brezobzirnosti kriva tudi sama srbska nejeдинost in apatija. Ogerski Srbi so bili, da si mali na številu najčilejša narodnost na Ogerskem, za torej smo se začudili, da so naenkrat toliko izgubili. „Zastava“ nam sedaj razlaga zakaj in to je i za Slovence podučilno. Največ je kriva apatija. Tudi mej Srbi je bilo nekoliko taci, ki so za namišljeno boljše skorjo kruha ali za prikup vladi, svoje rojake izdali in na cedilu pustili.

„Zastava“ pravi: „Mi bi poraz ovaj lahko pregoreli, kad bi on bio porod trenutne neudače. Kad se u jednom narodu, kao u nas, pitanje poradja, da li je i vriedno biratiza ugarski sabor, i nebi li, ako ne pospešnije, a ono jeftinije (cenejše) i značajnije bilo, da se Srbi u obće uzdrže od biranja, to se zaista može i to pitanje poroditi: da li je velika šteta, (škoda) što će za nekoliko manje poslanika Srba biti na ugarskom saboru.“

Ali, misli dalje srbski organ, uzroki so globočji, tudi narodna bolezen se je bila prikazala, „dogodi se nešto, što se u Slavenu obično događa“, prišla je nesloga v narod, naprednjaci so se pri narodu začeli črniti in narod je apatičen postal.

Temu se mora pomagati, meni „Zastava“ in nasvetuje, „da se drži zbor i dogovor, i da se medjusobno zapitamo: hoćemo li da i dalje radimo, kao što smo odpre radili, ili ćemo, da odpašemo i jedino moguće — ustavno oružje, pa da gledamo svaki sebe i svoga posla.“

Upamo, da se Srbi ne bodo dali oplasiti od trenutne nesreče nego vstrajali v borbi. Nesreče so učiteljice narodom, posebno mladim kakor smo Slovani in naši potomci bodo narodno svobodo slovansko tem bolj cenili, čem težje in mučnejše borbe smo mi za nje prestali.

## Politični razgled.

### Notranje dežele.

V Ljubljani 16. julija.

Iz Ischla se brzojavlja, da sta naš cesar in nemški cesar 15. t. m. po polu dne tja prišla. Pozdravila sta se srčno, pravi telegram.

V Prazi so nemški, iz vnanjega nemškega „rajha“ privandrani profesorji nasproti vladi tako ošabno svoja mnenja o novih napravah dajali in vladnega poročevalca tako drzno napadali, da so dobili od ministerstva ukor. Vsled tega dva tuja Nemca pražko

univerzo zapustita; zaradi tega je po nemških časnikih velik javk in vlada se bode udala, saj so „meso od svojega mesa.“ Prusijanu se nij hudega bati.

Hrvatski organi, „Obzor“ in „Agramer Zeitung“, skoro samo Mankanca obirajo in oštevajo. Morajo se ga ipak bati, da toliko proti njemu pišejo.

Iz Slovaškega se poroča, da magjarska vlada hoče „slovaško matico“ združiti kot poseben oddelek k magjarskeji akademiji. Torej za novce, katere so rodoljubni Slovaki z velikim trudom spravili vkup, bi Magjari magjarizirali Slovake. Tudi „matico srbsko“ čaka jednaka osoda.

Kakor v Brnu, tako tudi v Pešti nameravajo baje delavci v ponedeljek velik „štrajk“, ako se jim plača za 20% ne povikša. Delavsko društvo je poslalo prijateljskim društvom prošnjo, da bi pot zabranili drugim delavcem, ki bi hoteli priti v Pešto na delo.

### Vnanje države.

O ustaji v Hercegovini, katera je nastala, ker so Turki štiri kristijanske glavjarje ubili in v nevesinjskem okraji neusmiljeno davek izterjevali, brzojavlja se „N. Fr. Pr.“ iz Spljeta, da se je pri Nevesinji bilo 200 Turkov s 100 kristijani in da je palo 80 kristijanov in 100 Turkov. Torej polovica poklanih. To je srdit boj na smrt in življenje. Ali se bode raztegnil na druge kraje, to pokaže bližnja prihodnost.

V francoskeji narodnej skupščini so se 14. julija branili bonapartisti zoper obdolževanja, katera jim je nadelo poročilo Saveryjevo, da namreč po zarotnem potu hotè priti zopet do oblasti.

Karlisti so pri Vittoriji izgubili čez 1000 mož. General Jovellar je šel na Karliste v Kataloniji. — Francoska vlada je dobila poročilo, da je več tisoč Karlistov na francoskeji meji, a ne ve še, da-li so tja potisnjeni od kraljevih čet, ali pa se zbirajo, da kam udarijo.

Angleži imajo res lepo in zavida vredno svobodo. Iz Londona se poroča, da je v Trafalgar-square bil tabor, na katerem je ljudstvo protestiralo zoper velike stroške, ki jih bode državi prizadelo potovanje princea naslednika Waleskega, prihodnjega angleškega kralja v Indijo. Ko bi pri nas kaj enacega kdo le zinil, precej bi bil veleizdajec in tako dalje. — Anglija kaže, da se lahko država brez konfiskacij in brez ječe redno vlada in da svoboda samá sebi meje daje.

## Dopisi.

Iz Trsta 14. jul. [Izv. dop.] Občni zbor političnega in 'bralnega društva „Edinost“ je bil v nedeljo pri sv. Ivanu jako buren. Debata je bila živahna, posebno

zarad društvenega časnika. Gospod podpredsednik Nadlišek odpre zbor s kratkim govorom in predstavi novo izvoljenega predsednika g. Nabergoja, ter mu izroči predsedništvo. G. Nabergoj, ki je bil z živiočlici in navdušenjem sprejet, zahvalil se je z lepim govorom za izkazano mu čast, dovstavlja, da bode vedno le v korist naroda in društva delal, in po moči za društven razvitek skrbel.

G. Trobec govori potem zarad časnika, ter poudarja, da naj bi izhajal vsaj do konca leta. Nadlišek je za to, da bi se do konca leta s „Sočo“ zedinili, in mej tem časom storili vse zdatne priprave za svoj list.

G. Pipan naglašá ceno lista in dokaže, da bi „Soča“ manj stala, nego če svoj list ustanovimo, in izhaja vsak teden. Navaja, da „Soča“ je tudi pripravljena priti v Trst, če jej zagotovimo obstanek, razloži na dalje, priprave, katere bi se imele narediti za skupni društven časnik, kateri bi izhajal v glavnem mestu Primorja.

G. kaplan Križman se čudi, da se je reč tako zasukala, ostro govori proti temu, da bi se z „Sočo“ zedinili, zdi se mu „liberalna“ in kot takemu listu on odreka vso veljavo.

G. Pipan: Načela „Soče“ so čisto ljudstvu primerna. Ako se je reklo, da če se s „Sočo“ zedinimo, da nekateri odstopijo, so to ravno tisti, kateri največ o slogi kriče; tukaj se vidi, v katerem pomenu si ti slogi tolmachi. Opozoruje nadalje na naše duševne in materialne moči, obžaluje, da njegov g. predgovornik „Soči“ zanikuje vso veljavo.

G. Križman pravi, da nij tako občutljiv kakor njegov predgovornik in če je tožen da dela neslogo, izjavlja predgovornika za strankarja, ponavlja želje, da naj svoj list izdajemo, da ne bode društvo veljave izgubilo. Ko še Trobec lastni časnik priporoča, govori Dolinar za združenje s „Sočo“ do novega leta, da se do tistega časa pripravi vse, kaže na pomanjkanje duševne moči, katere imajo časniku duša biti, mej tem, ko bi materialne podpore ne manjkalo. Zagotavlja, da „Sočani“ gotovo svoj list z najboljšimi pogoji radi izroče, samo, da se do novega leta, ko bodo stvari bolj ugodne postale, potrpi. — Gospod Pipan razjasnuje, da so načela glavna stvar, zoper katera se nekateri ustavljajo, ter povabi g. Dolenca,

nem čelu, kakor bi hotel izbrisati s tem nek neprijeten spomin, neko temno misel, ki se mu je vsela tako globoko v dušo, ko bi se le dalo, in bi se.

„Zatrjujem ti še en pot denes, Valerija,“ pravi potem, „da ne bodi sanjarska, ne veruj vsega, kar vidiš ali čuješ dandenes, kajti časi so viharini, nikomur nij upati, nikomur verjeti. Posebno pa si zapomni, da molčiš o besedah, ki se govorijo v mojej hiši, in o prijateljih, ki me obiskujejo, — zakaj, tega ne umeš, — in to je tudi bolje za te!“

„Bodem, ljubi oče,“ — pritrđi na pol glasno Valerija in se ozre zaupljivo v svojega voditelja, kakor bi mu hotela reči: „Zakaj kujete skrivnosti pred svojim edinim otrokom?“

„Še nekaj,“ pravi posled izdramivši se sodec iz globocih mislij. „Uže dolgo sem ti hotel naznaniti svoj sklep, a dozdevalo se

mi je prerano. — A zdaj me umeš, dopolnila si svoje osemnajsto leto — matere nemaš, časi so burni, moja glava je osivela. Približala se je doba, ko moram misliti, kaj bode s tobaj potem, ko mene več ne bode. In v tej zadevi mi je bila prijazna prilika. Pred nekimi dnevi sem govoril s človekom, ki hoče biti tvoj drugi oče, kateremu je namenjena tvoja prihodnost, tvoja sreča.“

Valerija zbledi kakor zid in skoraj omahne na sedeži.

„Nič se ne boj, to nij nič hudega,“ povzame reditelj, opazivši hčerino spremenjenje. „Dam ti tri dneve premisleka, kajti po tem času me veče drugo važno opravilo, ki je odvisno le od tebe, od misli — da si preskrbljena — ako se ponesrečijo vsi drugi moji sklepi in namere.“

„Ljubi oče, kaj je to, tega ne umejem,“ zakliče zdajci Valerija in se hoče okleniti proseče rediteljevega vratu.

„Če ne umeješ ti, umem jaz — in to je dovolj, da ubogaš in storiš, kar ugajá meni,“ pravi precej osorno sodec, razsarjen zarad hčerinega protivja. „Zapomni si ime: Silvani! To je tvoja prihodnost.“

Pri teh besedah vstane urno sodnik, biti v drugo sobo, zapre duri za soboj, da skrivaj kuje svoje daljne sklepe, ali zakrije moreče skrbi, ki so se vlegle tako ozko okrog njegovega srca, skrbi — za krv svoje krvi — skrbi za blagor svoje zatrte domovine.

Bilo je istega večera. Sluga Jurij je posvetil ravno svojemu gospodu po temnih stopnicah in čul zapoved, da ga nocoj nij treba čakati, ako ne pride ob navadnej uri. „Čudni ljudje, so ta gospoda,“ govori stari Jurij sam soboj, prišedši v prednjo sobo in postavši z velikim utrinkom gorečo svečo na veliko hrastovo mizo.

„Ves dan tiče v tistih kancelijah ali

urednika „Soče“, kateri je kot ud društva na vabilo udeležil se občnega zbora, da naj izpregovori:

G. Dolenc izreka, da so načela „Soče“ ravno tista, kot so bila od začetka izhajanja „Soče.“ Da je nastal prepir, kriva je ravno duhovščina, ker ravno ona je začela ostro in enostransko pisati, da se je moralo odgovarjati in tako cepila narod v dve stranki in dva taborja.

G. Križman govori še proti združenju „Soče“ in za lastni časnik. Večina kmetov mu je pritrdila. Pri glasovanju tako pade Pipanov predlog in je bil Trobčev sprejet.

O drugej točki o taboru v okolici, govori g. Dolinar rekoč, da naj se ne prenačimo, kar to reč je treba natančno in tehtno pretresovati, razmere in razlogi so taki, da jih govornik nij hotel v javnost spraviti, kateri zavirajo še prosto napravo uspešnega taborja, kajti za tabor bode treba temeljitih priprav. Predlog so podpirali, Naberger, Požar, Pipan in Nadlišek. Trobčev nasvetuje naj se oktobra meseca tabor naredi, kar pa nij obveljalo pri glasovanju, ko je še g. Dolenc omenil naj se ne voli za to posebni odsek, naj odbor stvar v roke vzame, obveljal je predlog g. Dolinarja z dodatkom g. Dolencevim. Ravno tako se je izročilo odboru prenačediti, nekatere SS. društvenih pravil.

**Iz Bosne, 12. julija.** [Izv. dopis.] Mohamedanski Bošnjaki delé se na tri razrede. V prvi razred bi postavil spaje in begove, v drugi razred poturčeno kmetstvo ljudstvo, v tretji razred pa doseljene iz Azije Osmane. Spaje in begovi so potomci starega bosniškega plemstva. Po osvojenji Bosne po Turkih pomohamedanilo se je domače plemstvo pod tem pogojem, da mu carigradska vlada prepusti deželno upravo, kar se mu je tudi dovolilo. In tako so spaje in begovi vladali več kot dve sto petdeset let v Bosni, brez vsake vladine kontrole. Nasproti Carigrada je bila Bosna malo da ne celó avtonomna. V Carigradu se je pošiljal samo harač (davek), in razmerni del vojske, v vsem ostalem so pa bili spaje in begovi nemejeni gospodarji v deželi. To stanje je trpelo do pred kakih 40 let. V Carigradu so začeli centralizovati, in tej težnji je bila naravno bosniška avtonomija zelo na potu.

Carigradska vlada je pošiljala čem dalje več Osmanlijev v Bosno, podeljivala jim vse važnejše in vplivnejše službe, in s tem domače spaje in begove bolj in bolje iz deželne uprave iztiskala. Nezadovoljstvo je rastlo in nazadnje do krvavega vpora vzklopelo. Ustajniki so bili po Omer-paši okrotenjeni in razoroženi. Od tega časa stoprv je postala Bosna prava turška provincija z upravo po turškem kalupu in s turškim upravnim jezikom. Od tega časa stoprv prihaja čem dalje več osmanskega življa v Bosno. Od tega časa stoprv se je začel turški jezik po deželi širiti. Spaje in begovi kuhajo sicer na tihem žolč in zarote, pa zastoj, osmanske sili nijso dorasli. Sicer so pa oni rajo ravno tako tiskali in proganjali, kakor jo denes tiskajo in proganjajo turški uradniki, in težko je reči, kdo je bil večji gulež in okrutnej, ali spaje in begovi, ali pa turški uradniki. Turški kmet je v socijalnem svojem stanju ravno tako potlačen, kakor kristijanska raja. Njemu je pa v tem pogledu še huje, ker ne more niti preko Save, niti preko Drine pobeči, razen če se pokristijani. Raja pa beži v celih tropah iz dežele, zlasti kjer je bliže srbske ali hrvatske meje. Po danu se vidijo ljudje še pri svojem navadnem delu na polji ali pri domu. Drugo jutro se pa najde selo zapuščeno. Prebivalci so po noči pobegnili, nobeden ne ve, kamo. Nij tedaj čudo, če se na celih štirjaških miljah niti ena človeška duša več ne najde. O vzpahu kake ustaje nij pomisliti, razen če bi se spaje in begovi z rajo zedinili. Na ta način polučen vspeh pa za rajo tudi ne bi bil koristen. Iz Hercegovine prihajajo glasovi o ustaji raje proti Turkom. Če pa Hercegovcem inostrane sile ne bodo na pomoč priskočile, ustaja ne bo nobenege uspeha imela.

Daskromnemu slovenskemu „šovinizmu“ nekaj hrane podam, poročam še to, da je nadstojnica samostana usmiljenih sester v Sarajevu Slovenka Roza Fon, nadstojnica enakega samostana v Mostaru Slovenka Alojzija Razpor, in nadstojnica v Banjaloki Slovenka Benda, sicer je pa mej podredjenimi nunami še več drugih pridnih Slovenk, podučavajočih bosniške deklice brez razločka vere v šolskih predmetih in ženskih ročnih delih.

kali, pisarijo sam hudiman jih razumej kaj. Po noči pa tapajo okrog ali razdirajo nepotrebne reči doma.

Človek jih mora čakati in čuti, da ga po tem straši in duhovi preganjanjo. A vendar to ne bode vedno tako, o Jurij, ti si mnogo delal in se ubijal v svojem življenji. Tisto grenadirske kučmo si nosil in sovražnika iz dežele odganjal in kdo ve kaj še vse, na starost pa se ubijaš in trudiš in za nič. Jurij to bode drugače tako gotovo, nego ta tvoj gospod nij naj boljši človek, akoravno te vražje Francoze sovraži, kakor samega bog nas varuj.“

„Zakaj se jeziš in huduješ,“ pravi nježni ženski glas za starčevim hrbtom. „Povej kedo ti je storil kaj žalega, pomagati ti hočem?“

„O sveta pomočnica in sveti Jurij moj patron, kaj ste vi gospica Valerija ali vaš duh,“ jekne tresoč in preplašen Jurij. „Ne zamerite, ne zamerite, mislil sem, da sem

in moj neumni jezik, da ne more molčati, da ne pomisli, da čuje njegova milostljiva zapovedovalka. Starost je starost, kaj ne milostljiva gospica, neumna in nepremišljena. A torej pravim, to so vrli časi, in o tistih sem sanjal zdaj, ko je bila vaša milost še tako majhena, da je imela prostor v tistej mojej grenadirskej kučmi, vsaj veste, ki visi pod ostrejšem, in sem moral vas več potov zibati in pogovarjati, če ste se repenčili. A zdaj kaj ne vaša milost je vse drugače in slabeje. In kdo je tega kriv, ti brezverski Francozje nihče drugi, le meni vrjemite!“

„Pusti take reči Jurij, nihče te ne vpraša po njih in ne tresi se kakor šiba,“ pravi zdajci Valerija, ki je slonela prej v temi pri oknu in čula slugovo jeremijado.

„Vsaj je res milostljiva gospica, kaj čemo, sveta ne obrnemo, če se vpremo vsi vanj, ako ravno nas je kolikor listja in trave kakor pravi evangelij in gospod župnik na prižnici.

## Domače stvari.

— (Tretjiletošnji izlet „Sokola“) bode v nedeljo 18. julija po pólú dne ob 2. uri na Dobravo pri Ljubljani. Program je: Sokolovci se zberó v čitalnici do 2. ure po pólú dne v popolnej sokolovski obleki, ob katerej uri točno odrinejo se zastavo. Ob 4. uri bode zabava v čitalnici Dobravske s petjem, godbo in plesom. Ob 8. uri odrine „Sokol“ v Ljubljano.

— (Iz učiteljske pripravnice.) Letos je delalo v Ljubljani 20 učiteljskih pripravnikov izpit zrelosti in ga dobro naredilo 15, drugi mogó ponavljati čez 2 meseca (3) in 2 čez eno leto.

— (Slomšekov glavni spomenik) se bode kakor „Gosp.“ pravi, postavil na epistolske strani presbiterija v mariborske stolni cerkvi. Potrebno dovoljenje od duhovne oblasti je odbor te dni prejel.

— (Utonil) je včeraj dečko branjevca R. pód sv. Florijanom v gnojnici, ki se nahaja za hišo. Tega nesrečnega dogodjaja je bila kriva le premala pazljivost staršev, ki pusté otroke svoje kar tja v en dan begati brez vsega varstva.

— (Od sv. Roka na Sotli) poizve „Gosp.“, da se je 6. t. m. toča vsula ob 9. zvečer ter je od Rogačke gore čez staro glažuto do Trličnega v 3 minutah polovico pridelkov vzela.

— (V Ciglenici pri Slov. Bistrici) se je kmet Gril v blevu obesil vsled svoje zapravljivosti.

— (V Šoštanji) si je posestnik Jak. Obrež z britvo vrat prerezal!

— (Na Sladkeji Gori) je Lovro Brglez nesrečno s črešnje padel in se smrtno pobil.

Vsem bolnim moč in zdravje brez leka in brez stroškov po izvrstni

## Revalesscière du Barry

v Londonu.

28 let uže je nij bolezní, ki bi jo ne bila ozdravila ta prijetna zdravilna hrana, pri odraslih in otrocih brez medicín in stroškov; zdravi vse bolezni v želodcu, na živcih, dalje prsne, i na jetrah; žleze i naduho, bolečine v ledvicah, jetiko, kašelj, neprebavljenje, zaprtje, prehlajenje, nespanje, slabosti, zlato žilo, vodenico, mrzlico, vrtoglavje, silenje krvi v glavo, žumenje v ušesih, slabosti in blevanje pri nosečih, otožnost, diabet, trganje, shujšanje, bledičico in prehlajenje; posebno se priporoča za dojenice in je boljše,

Posebno mojej malenkosti staremu služabniku, se ne spodobi tožiti in presojevati take reči.“ „Dovolj o tem Jurij. Ne besedice več,“ povzame Valerija bolj skrivno in potegne starca za soboj na divan, ter mu veli vvesti poleg nje.

„Ne ne vaša milost, to je prevelika čast za starega Jurija, da bi sedel poleg zlahtne gospode. On je kmetivški sin doslužen grenadir in vaš ponižni sluga, ter je sedel uže mnogo v svojem življenji, le poleg tako dobrih in lepih gospicah kakor je vaša milost, še nikdar.“

„Nihče te ne vpraša o tem. Tiho in čuj me in umiri se, pravi Valerija in migne z belo nježno roko, naj govori odsej lahneje.“

„Kaj je bilo minólo noč v hiši Jurij, da so se čule še v poznej uri moške stopinje?“ se o glasi resno Valerijino vprašanje.

(Dalje prih.)

nego dojničino mleko. — Izkaz iz mej 80.000 spričeval zdravih, brez vsake medicine, mej njimi spričevala profesorja Dr. Wurzerja, g. F. V. Beneka, pravega profesorja medicine na vseučilišču v Mariboru, zdravih svetnika Dr. Angelsteina, Dr. Shorelanda, Dr. Campbella, prof. Dr. Dédé, Dr. Uré, grofinje Castlestuart, Markize de Brehan a mnogo drugih imenitnih oseb, se razpošiljava na posebno zahtevanje zastoj.

Kratki izkaz iz 80.000 spričevalov.

Spričevalo zdravih svetnika Dr. Wurzerja, Bonn, 10. jul. 1852.

Revalesciere du Barry v mnogih slučajih gradi vsa zdravila. Posebno koristna je pri driti in griži, dalje pri sesalnih in obistnih boleznih, a t. d. pri kamnju, pri prisadljivem a bolehnem draženju in skalni celi, zaprtji, pri bolehnem bodenju v obistih in mehurji, trganje v mehurji i. t. d. — Najbolje in in neprecenljivo sredstvo ne samo pri vratnih in prsnih boleznih, ampak tudi pri pljučnici in sušenju v grlu. (L. S.) Rud. Wurzer, zdravilni svetovalec in člen mnogo učenih društev.

Winchester, Angleško, 3. decembra 1842.

Vaša izvrstna Revalesciere je ozdravila večletne in nevarnostne prikazni, trebušnih bolezni, zaprtja, bolne čutnice in vodenico. Prepričal sem se sam gledé vašega zdravila, ter vas toplo vsakemu priporočam.

James Shoreland, ranocelnik, 96. polka.

Izkušnja tajnega sanitetnega svetovaleca gosp.

Dr. Angelsteina.

Berolin, 6. maja 1856.

Ponavljaje izrekam gledé Revalesciere du Barry vsestransko, najbolje spričevalo.

Dr. Angelstein, tajni sanit. svetovalec.

Montona, Istra.

Učinki Revalesciere du Barry so izvrstni.

Ferd. Clausberger, c. kr. okr. zdravnik.

Spričevalo št. 76.921.

Obergimpenn, (Badensko), 22. aprila 1872.

Moj patient, ki je uže bolehal 8 tednov za strašnimi bolečinami vnetic jeter, ter ničesar použiti nij mogel, je vsled rabe Vaše Revalesciere du Barry popolnoma zdrav.

Viljem Burkart, ranocelnik.

Št. 80.416. Gosp. F. V. Beneka, pravi profesor medicine na vseučilišču v Mariboru (Nemčija), piše v „Berliner Klinische Wochenschrift“ od 8. aprila 1872 to le: „Nikdar ne zabim, da je ozdravila enega mojih otrok le takozvana „Revalenta Arabica“ (Revalesciere). Dete je v 4. mesecu vedno več in več hujšalo, ter vedno bljuvalo, kar vsa zdravila nijso bila v stanu odpraviti; toda Revalesciere ga je ozdravila popolnoma v 6 tednih.

St. 79.810. Gospo vdovo Klemmovo, Düsseldorf, na dolgoletnem bolehanju glave in davljenji.

St. 64.210. Markizo de Brehan, boleha je sedem let, na nespaji, treslici na vseh udih, shujšani in hipohondriji.

St. 65.715. Gospodični de Montlouis na neprebavljenji, nespaji in hujšanji.

St. 75.928. Barona Sigmo 10 letne hramote na rokah in nogah i. t. d.

Revalesciere je 4krat tečnejša, nego meso, ter se pri odraslih in otrocih prihrani 50krat več na ceni, gledé hrane.

V plehastih pušicah po pol fanta 1 gold. 50 kr., 1 fant 2 gold. 50 kr., 2 fanta 4 gold. 50 kr., 5 funtov 10 gold., 12 funtov 20 gold., 24 funtov 36 gold., — Revalesciere-Biscuits v pušicah a 2 gold. 50 kr. in 4 gold. 50 kr. — Revalesciere-Chocolatée v prahu in v ploščicah za 12 tas 1 gold. 50 kr., 24 tas 2 gold. 50 kr., 48 tas 4 gold. 50 kr., v prahu za 120 tas 10 gold., za 288 tas 20 gold., — za 576 tas 36 gold. — Prodaje Barry du Barry & Comp. na Dunaji, Wallfischgasse št. 8, v Ljubljani Ed. Mahr, v Gradišču bratje Oberanzmeyer, v Inzbruku Diechtl & Frank, v Celovcu P. Birnbacher, v Lenci Ludvig Müller, v Mariboru M. Morič, v Meranu J. B. Stockhausen, v Zagrebu v lekarnici usmiljenih sester, v Čerovicah pri N. Snirhu, v Oseku pri Jul. Davidu, lekarju, v Gradcu pri bratih Oberranzmeyer, v Temesvaru pri Jos. v. Papu, mestnemu lekarju, pri C. M. Jahnerju, lekarju, v Varaždinu pri lekarju dr. A. Halterju, kakor v vseh mestih pri dobrih lekarjih in specerijskih trgovcih: tudi razpošilja dunajska hiša na vse kraje po poštah nakaznicah ali novostih

Tužba.

15. julija:

Evropa: Majdič, Cati iz Reke. — Fischer iz Dunaja. — Lukež iz Reke. — Barako iz Karlovca. — Moric iz Vira.

Pri Slonu: Moreti iz Trsta. — Fürst iz Dunaja. — Komič iz Reke. — Lob iz Dunaja. — Leskovec iz Idrije. — Schoten iz Dunaja. — Lux iz Hagenburga.

Pri Malici: Steg iz Dunaja. — Bloch iz Trsta. — Hubad iz Grada. — Janovec iz Trsta. — Zug iz Dunaja. — gr. Thurn iz Radovljice. — pl. Ober-eigner iz Šneperka. — dr. Bergman iz Štajerja. — Petrič iz Grada.

Pri Zamorci: Friedfeld iz Zagreba. — Mayer, Otoničar iz Grada.

Dunajska borza 16. julija.

(Izvirno telegrafsko poročilo.)

|                                    |         |        |
|------------------------------------|---------|--------|
| Enotni drž. dolg v bankovnih . . . | 70 gld. | 85 kr. |
| Enotni drž. dolg v srebru . . .    | 73      | 95     |
| 1860 drž. posojilo . . .           | 112     | 75     |
| Akcije narodne banke . . .         | 940     | —      |
| Kreditne akcije . . .              | 219     | 60     |
| London . . .                       | 111     | 70     |
| Napol. . .                         | 8       | 88 1/2 |
| C. k. cekini . . .                 | 5       | 24 1/2 |
| Srebro . . .                       | 100     | 90     |

Od nedelje 11. julija do nedelje 1. avgusta je

## kegljanje za dobitke

v pivovarnem vrtu na „Vincarjih“

Škofjeji Loki.

Dobitki so: 1. dobitek 3 cekini, 2. dobitek 2 cekina, 3. dobitek 1 cekin. Dalje v srebru 3, 2 in 1 tolar in končno šaljiv dobitok. Serija velja 15 kr. Ker je čisti dobiček namenjen novejši požarne straži v Škofjeji Loki, vabi podpisani k prav mnogobrojnej udeležbi.

(246—2)

Avgust Deisinger.

Št. 7861.

## Oznanilo.

Za šolsko leto 1875/6 je na kmetijskijski šoli v Grottenhofu na Štajerskem razpisanih več ustanov po 120 gold. in 100 gold.

Prosilci morajo biti najmanj 16 let stari, ki so obiskovali ljudsko šolo in so rodod Štajerci. Prošnje naj se pošljejo do 15. septembra t. l. ravnateljstvu te šole.

Natančneje v rev. 156 tega lista.

Grade, dne 3. julija 1875.

(240—2)

Štajerski deželni odbor.

Slovenske

## lepoznavske knjige.

V založbi „Narodne tiskarne“ v Ljubljani so izšle in se morejo dobiti sledeče slovenske knjige:

### A. Romani in povesti:

1. Erazem Tatenbah. Izvirna povest, spisal J. Jurčič, velja . . . 50 kr.
2. Meta Holdenis. Roman, francoski spisal Viktor Cherbuliez, poslovenil Davorin Hostnik 50 kr.
3. Kantorčica. Roman s pogorskega zakotja. Češki spisal Karolina Světlá; poslovenil Franjo Tomšič, velja . . . 50 kr.
4. Prvi poljub. Novela, spisal J. Skalec. — Na črni zemlji. Novela, spis. J. Skalec, velja 25 kr.
5. Kazen. Novela, francoski spisal H. Rivière, poslovenil Davorin Hostnik. — Cerkev in država v Ameriki. Francoski spisal E. Laboulaye, poslovenil Davorin Hostnik, velja . . . 25 kr.

### B. Listki v zvezkih:

- I. zvezek, ki obsega: Stenografija, sp. dr. Ribič. — Životopisje, sp. Rajč Bož. — Prešeren, Prešeren ali Preširen, sp. Fr. Levstik. — Telečja pečenka, novela, sp. J. Jurčič. — N. Machiavelli, sp. dr. Ribič. — Pisma iz Rusije, sp. dr. Celestin. — Trstovo z grozdom na Ruskem, sp. dr. J. Vošnjak. — Čigava bode? Novelica, sp. J. Ogrinec. Velja . . . 25 kr.
  - IV. zvezek, ki obsega: Lepi dnevi. Sp. Paulus. — Plašč. Novela. Ruski spisal N. V. Gogol; poslovenil L. Gorenjec. — Nekoliko opazek o izdaji slovenskih narodnih pesnj. Spisal prof. dr. Krek. Velja 25 kr.
- Kdor hoče katero koli teh knjig dobiti, naj piše „Narodnej tiskarni“ in jih dobí po poštenu povzetju. Vse skup se dajo za znižano ceno 2 gold. 50 kr.

## Prava čebulja za brado,

katere učinek se garantira, pospešuje rast brade neverjetno hitro, tako, da dobé v kratkem času celó 16 letni mladeniči polno in veliko brado, kar potrjuje na tisoče spričevalov.

Vaše blagorodje!

Veseli me, da morem Vam poročati o meni poslani čebulji za brado, ki je res dobro sredstvo. Malo časa je, kar jo rabim ali zadostovala je, da sem dobil veliko brado. Za znanca moje potrebujem še dalje dva paketa, katera mi blagovolite poslati po pošti.

S odličnim spoštovanjem

K. Lindhardt.

Line, 25. junija 1872.

Vaše blagorodje!

Blagovolite mi poslati po poštenu povzetju 1 paket čebulje za brado. Isto so mi prijatelji priporočali, da je izvrstno sredstvo za bradno rast. Prosim Vas torej, da mi jo kmalu pošljete.

Opava, 5. decembra 1871.

Ant. Toman, gozdarski adjunkt.

Cena 1 paketa z priloženim navodom 2 gld. 10 kr.

Po pošti 10 kr. več.

Skladišče ima na Dunaji: g. Filip Neustein, lekar 1. Plankengasse. V Gradcu: g. H. Kielhauser, Sporgasse 3. (242—1)

## Piccolijeva lekarna „k angelju“.

Farmacijske specialitete

Gabriel Piccolija,

lekarja v Ljubljani, na dunajske cesti.

Anaterinova ustna voda in zobni

prašek. Boljši, nego vsaka druga zobna voda in zobni prašek, pravo sredstvo zoper zobobol in ustne bolezni, zoper gnjilobo in majanje zob, zoper difteritis ali vnetico grla in skorbut, prijetnega duha in okusa, krepi dalje zobno meso, in je sploh neprimerljivo sredstvo za čiščenje zob. Kedor ga enkrat poskusi, dal mu bode gotovo prednost, vzlic vsim enakim izdelkom. 1 steklenica 60 kr., 1 škatlja 40 kr.

Ribje olje, pošiljano na ravnost iz mesta Bergen na Norveškem, brezkusno in ne slabodiseče, 1 originalna steklenica 80 kr.

Pravi sajdlivec pulver. Nareja se z čisto kemičnih tvarin. 1 škatlja 80 kr., 1 tucat škatelj 6 gold. 60 kr.

Pravo vinsko žganje z soljo, v pomoč bolehnemu človeštvu, pri vseh notranjih in vnanjih prisadiah, zoper večino boleznij, posebno za vsakovrstne rane itd. 1 steklenica 40 kr.

Eliksir iz Kine in Koke. Najboljši do sedaj znani želodečni likér. Pospešuje cirkulacijo in prebavljenje, ter različne organe in ude z nova okrepi in oživi. 1 steklenica 80 kr.

Glycerin-Crème. je posebno izborna sredstvo zoper razpokane ustnice in kožo na rokah. 1 flacon 30 kr.

Lancaster-lilijna voda. Toaletni zaklad. Specijalno, da se ohrani koža krasna, nježna in mehka, se jej daje prednost pred vsemi umivalnimi vodami, lepotičjem in lepotičnim sredstvom, katera so čisto škodljiva. 1 steklenica 1 gold.

Rajževi pulver. Izključljivo iz vegetabilnih tvarin, posebno zdrav za kožo, katerej podeli izvorno brhkost in čvrstost, kar se nahaja le pri mladini. 1 paket 10 kr., 1 škatlja 40 kr.

Sok iz Tamarinde. Po mrzlih sredstvih izlačen. Učinkuje znamenito krepilno in olajšajoče. 1 steklenica 40 kr.

Neizmotljivo sredstvo zoper mrzlico. Učinek tega léka je dokazana istina in vsaki bolnik, ki je lék uže poskusil sam na sebi, se bode radostno prepričal, da je najmočnejše in zanesljivejše sredstvo do sedaj znanih zoper ponavljajočo se mrzlico. 1 steklenica 80 kr.

Naročila se izvršujejo vračajočoj se pošto proti poštenu povzetju. (132—60)

## Slučajno in prilično nakupovanje!!!

Ker moram prodajalnico svojo izprazniti le na kratek čas, bodem razprodajal od 15. julija do 8. avgusta celo moje

novo skladišče blaga za obleke po jako znižanih cenah.

V obilno nakupovanje vabi najuljudnejše

L. WALLENKO, glavni trg, št. 7.

(245—2)

Izdajatelj in urednik Josip Jurčič.

Lastnina in tisk „Narodne tiskarne“.